

Tomar, stad van de Tempeliers

OVER

Foto: John Copland

Tomar, stad van de Tempeliers

Tomar, waar ooit de Orde van de Tempeliers was gevestigd, is een charmante stad met een grote artistieke en culturele rijkdom. Het visitekaartje van de stad, het klooster Convento de Cristo, is een van de belangrijkste Portugese bouwwerken uit de renaissance.

Wat ook de reden is van uw bezoek aan de stad, u moet zeker het **kasteel van de Tempeliers** en het monumentale **Convento de Cristo** gezien hebben. De Charola is het oudste deel. Dit priesterkoor van de Tempeliers dateert uit de 12e eeuw, net zoals het kasteel, dat indertijd het meest moderne en vooruitstrevende militaire bolwerk van het koninkrijk was en is geïnspireerd op de versterkingen van het Heilig Land. Het priesterkoor werd in de 16e eeuw omgebouwd tot hoofdkapel in opdracht van koning D. Manuel I. Toen kreeg het geheel zijn schitterende pracht die tot op de dag van vandaag bewaard is gebleven en waarvoor het werd erkend als werelderfgoed.

Neem genoeg tijd om het klooster te bezoeken en enkele schatten te ontdekken zoals de afbeeldingen op het renaissanceportaal, de symboliek van het manuelijnse venster van de kapittelzaal, de architectonische details van de kloostergang Claustro Principal en de bijgebouwen die werden gebruikt voor de rituelen van de Tempeliers. Om de geschiedenis ervan beter te begrijpen is het belangrijk om te weten dat de Orde van de Tempeliers werd omgevormd in de Christusorde, waarbij de orde haar macht, kennis en rijkdom in Portugal behield. De beroemde Hendrik de Zeevaarder (Infante D. Henrique), mentor van de ontdekkingsreizen, was een van de belangrijkste bestuurders en beschermheren van de orde.

Vanaf het klooster kunt u via het bos **Mata dos Sete Montes** te voet afdalen tot in het historisch centrum. Als u de verharde weg neemt, komt u halverwege de kapel **Ermida de Nossa Senhora da Conceição** tegen. Deze parel uit de renaissance is van de hand van de Portugees João de Castilho, die ook aan het klooster heeft meegewerkt.

Vervolgens moet u ook een bezoek brengen aan Tomar. Het oude middeleeuwse stadsdeel is gebouwd in kruisvorm, in de richting van de vier windstreken, met een klooster aan elk uiteinde. In het midden ligt het plein Praça da República, met de **Hoofdkerk São João Baptista**. In het westen bevindt zich de heuvel met het kasteel en het klooster Convento de Cristo. In de straten rond het centrum vindt u kleine winkeltjes en het oudste café waar u nog de heerlijke streekgebakjes kunt proeven: “queijadas de amêndoa”, “queijadas de chila” en de traditionele “Fatias de Tomar”, een zoetheid op basis van eierdooiers die au bain-marie in een speciale ketel worden bereid. Deze ketel werd in het midden van de vorige eeuw uitgevonden door een blikslager uit Tomar.

In het zuiden bevindt zich het klooster Convento de São Francisco, waar momenteel het bijzondere **Museu dos Fósforos** (lucifermuseum) is gehuisvest. In het noorden staat het oude klooster Convento da Anunciada. In het oosten bevindt zich het **Museu da Levada**. Hier kunt u de oude molens nog kunt zien die werden aangedreven door de

---

kracht van de rivier Nabão die door de stad loopt. Op een van de oevers ligt het klooster **Convento de Santa Iria**. Iets verder, in dezelfde richting, staat de kerk **Igreja de Santa Maria do Olival**, met graftombes van verschillende tempeliers, zoals die van Gualdim Pais, de eerste Grootmeester van de orde, die stierf in 1195.

De hele stad is gebouwd rond deze kern, die ook het toneel is van een van de grootste traditionele evenementen, het **Festa dos Tabuleiros**.

Tomar was niet alleen getuige van de christelijke herovering in de 12e eeuw, maar bezit ook nog een belangrijke getuigenis van het joodse geloof, namelijk de oude synagoge uit de 15e eeuw. Deze synagoge herbergt nu het **Museu Luso-Hebraico de Abraão Zacuto**, gewijd aan de 15e-eeuwse astronoom en mathematicus. Dit luso-hebreeuws museum in de oude straat Rua da Judiaria bezit een waardevolle collectie documenten en epigrafieën. Opvallend zijn de gaten die u elke hoek ziet, bedoeld voor de plaatsing van terracotta kruiken die dienen om de akoestiek van de ruimte te verbeteren.

Een andere bezienswaardigheid is het **Núcleo de Arte Contemporânea** (centrum voor hedendaagse kunst) dat de collectie huisvest van een van de belangrijkste Portugese kunsthistorici van de 20ste eeuw, Prof. José-Augusto França.

U kunt dan een pauze inlassen en even uitrusten van deze culturele wandeling in het **Parque do Mouchão**. Op deze koele plaats ziet u het houten waterrad, Roda do Mouchão, een van de trekpleisters van de stad, dat dateert uit de tijd waarin de molens, pershuizen en akkers naast de rivier zorgden voor economische welvaart in Tomar.

Er zijn in de omgeving echter nog andere plaatsen om te bezoeken, zoals Castelo de Bode, met een van de grootste stuwmeren van Portugal. Hier kunt u een rustige boottocht maken en lunchen aan boord of verschillende watersporten beoefenen. Zo is er ook het kleine eilandje in de rivier Tejo met het kasteel van Almourol of het kleine dorpje Dornes, voor wie meer plaatsen van de Orde van de Tempeliers wil bezoeken. Voor een meer volledige reisroute raden we u aan de Roteiros do Património Mundial - "No Coração de Portugal" (Reisgidsen over werelderfgoed- In het hart van Portugal) te raadplegen.

Niet te missen

- > het klooster Convento de Cristo bezoeken
- > een wandeling maken door het bos met de 7 heuvels (Mata dos Sete Montes)
- > de oude synagoge bezoeken
- > de "Fatias de Tomar" proeven
- > de stad bezoeken in een jaar dat het Festa dos Tabuleiros plaatsvindt
- > het kasteel van Almourol bezoeken

NUTTIGE INFORMATIE

U vindt reisgidsen van Tomar op het gemeentehuis (Câmara Municipal) van Tomar:

- Percurso Histórico (in het Portugees)
- Brochura Online (in het Portugees)

Tomar en in het bijzonder het Convento de Cristo maken deel uit van de Rota dos Mosteiros Património da Humanidade de Lisboa e Vale do Tejo - "No Coração de Portugal" (kloosterroute werelderfgoed van Lissabon en Vale do Tejo - "In het hart van Portugal").